

CURTEA DE APEL CENTRU

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Teilor 4
e-mail: cac@justice.md, Tel.: /373 22/ 409 209

4-35711-14-10 04.07.25 www.instante.justice.md

Dosar 1a-1551/21

Nr. _____

Curtea Constituțională

mun. Chișinău, str. A. Lăpușeanu nr.28

MD-2004

Republica Moldova

În procedura Curții de Apel Centru se află spre examinare cauza penală nr. 1-16210811-02-1a-26072021, privind învinuirea lui Platon Veaceslav de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5), 243 alin.(3) lit.b) din Codul Penal.

Prin încheierea Curții de Apel Centru din 10.07.2025, s-a dispus sesizarea Curții Constituționale, cu privire la realizarea controlului constituționalității unor prevederi stabilite în art.403 alin.(1), 404 alin.(1) și art. 415 alin. (3) din Codul de procedura penală, în raport cu prevederile art. art. 20, 26, 54 și 119 din Constituția Republicii Moldova.

Anexe:

1. Sesizare cu privire la excepția de neconstituționalitate ale unor prevederi stabilite de art. 403 alin.(1), 404 alin.(1) și art. 415 alin. (3) din Codul de procedura penală, pe 5 file;
2. Copia încheierii Curții de Apel Centru din 10 iulie 2025, pe 3 file
3. Copia sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1rh-18/2020 din 14 iunie 2021, pe 129 file
4. Copia apelului declarat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, pe 4 file;
5. Copia apelului declarat de "GARANT-GROUP" SRL, pe 6 file;
6. Copia cererii Ministerului Finanțelor privind recunoașterea în calitate de parte civilă, pe 2 file;
7. Copia cererii Ministerului Finanțelor privind recunoașterea în calitate de parte vătămată, pe 2 file.

**Judecătorul
Curții de Apel Centru**

Băbălău Denis

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28

Mun. Chișinău MD 2004

Republica Moldova

Sesizare

**Cu privire la excepția de neconstituționalitate ale unor
prevederi stabilite de art.403 alin.(1), 404 alin.(1) și art. 415 alin. (3) din Codul
de procedură penală.**

I. AUTORUL SESIZĂRII

Curtea de Apel Centru, Colegiului Penal din cadrul Curții de Apel Centru, în cadrul completului de judecată

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect de examinare verificării constituționalității sintagmei *”dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale”* din cadrul art. art. 403 alin. (1), 404 alin. (1) și art. 415 alin. (1) pct. 3) din Codul de procedură penală, care stabilește că *”Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată numai în cazul când nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, i-a fost încălcat dreptul la apărare sau au fost încălcate prevederile art. 30, 33–35. Trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă o singură dată”* în sensul corespunderii art. art. 20, 26, 54 și 119 din Constituția Republicii Moldova.

III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT

Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 20.04.2017, Platon Veaceslav a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) din Codul penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 13 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în sistemul bancar pe un termen de 5 ani și art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani. În temeiul art. 84 alin. (1) din Codul penal, s-a stabilit lui Platon Veaceslav pedeapsa definitivă pentru concurs real de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, sub formă de închisoare pe un termen de 18 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis, precum și pedeapsă complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții în sistemul bancar pe un termen de 5 ani.

Prin aceeași sentință, s-a dispus încasarea de la Platon Veaceslav în folosul părții civile „Banca de Economii” SA, pe contul de acumulare a mijloacelor financiare nr.1 , mijloace financiare în valoarea prejudiciului cauzat prin infracțiune în sumă de 869 224 839,76 (opt sute șazeci și nouă milioane două sute douăzeci și patru mii opt sute treizeci și nouă) lei MDL și 76 bani, din valoarea bunurilor ce aparțin inculpatului. S-a încasat de la Platon Veaceslav în beneficiul Procuraturii Generale suma de 85810 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. S-a încasat de la Platon Veaceslav în beneficiul Centrului Național Anticorupție suma de 217758 lei 08 bani cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 18.12.2017, s-au respins cererile de apel declarate de procurorul în Procuratura Anticorupție, Andrei Băieșu, de reprezentantul CA ”Alliance Insurance Group” SA, de reprezentantul CIA ”Asito”, de reprezentantul ”Moldasig” SA, de reprezentantul BC ”Moldinconbank”, de avocatul Alexandr Bodnariuc în interesele lui Platon Artiom și Platon Egor, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 20.04.2017 ca nefondate. Cererea CNPF în susținerea apelurilor declarate de reprezentantul CA ”Alliance Insurance Group” SA și reprezentantul CIA ”Asito” s-a respins ca fiind inadmisibilă. S-au admis apelurile înaintate de avocații Ion Crețu, Vasile Rîhlea, Valeriu Pleșca în interesele inculpatului Platon Veaceslav, și apelul inculpatului Platon Veaceslav, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 20.04.2017, care s-a casat parțial, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) din Codul de procedură penală în partea încasării mijloacelor financiare, încasării din bunurile imobile ale companiilor de asigurări, precum și a cheltuielilor de judecată, pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: cheltuielile de judecată privind încasarea de la Platon Veaceslav în beneficiul Procuraturii Generale suma de 85810 lei și în beneficiul Centrului Național Anticorupție suma de 217758 lei 08 bani, se trec în contul statului. În rest, sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 20.04.2017 s-a menținut.

Prin decizia Colegiului Penal Curții Supreme de Justiție din 14.11.2018, recursurile înaintate de procurorii în Procuratura Anticorupție, Băieșu Andrei și Gavrilița Vitalie, lichidatorul ”Băncii de Economii” în proces de lichidare, Olaru Grigore, președintele Comitetului de conducere al BC ”Moldinconbank” SA, Cincilei Aureliu,

inculpatul Platon Veaceslav, avocatul Leanca Liliana în interesele lui Uzun Maria, avocatul Rudenco Eduard în interesele inculpatului Platon Veaceslav, avocatul Bernaz Alexandru în interesele inculpatului Platon Veaceslav, avocatul Pleșca Valeriu în interesele inculpatului Platon Veaceslav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 18 decembrie 2017 și încheierilor pronunțate de Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală în privința lui Platon Veaceslav au fost recunoscute ca inadmisibile, ca rezultat sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 20.04.2017 devenind irevocabilă.

Prin decizia Colegiului Penal Lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07.05.2020, recursurile în anulare declarate de avocații Bernaz Alexandru și Rudenco Eduard în numele condamnatului Platon Veaceslav, avocatului Bodnariuc Alexandr în numele persoanelor interesate Platon Egor și Platon Artiom, argumentele suplimentare la recursurile în anulare înaintate de condamnatul Platon Veaceslav împotriva Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 14 noiembrie 2018 în cauza penală în privința lui Platon Veaceslav Nicolae, au fost respinse ca inadmisibile, cu menținerea hotărârii atacate.

La 12.09.2019, condamnatul Platon Veaceslav a formulat în adresa Procurorului General Interimar, Dumitru Robu, cerere privind deschiderea procedurii de revizuire a sentinței irevocabile a Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 20.04.2017.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul principal, Artur Lupașco din 20.11.2019, s-a refuzat deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal pe cauza penală nr. 2016970681 (dosar penal nr. 1-561/2017) în privința condamnatului Platon Veaceslav.

Prin încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana) din 09.01.2020, s-a admis plângerea depusă de către Platon Veaceslav, înaintată în temeiul art. 313 din Codul de procedură penală, împotriva ordonanței procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul principal, Artur Lupașco din 20.11.2019, privind refuzul în deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal nr. 2016970681 (dosar penal nr. 1-561/2017). S-a declarat nulitatea ordonanței procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul principal, Artur Lupașco din 20.11.2019 și s-a obligat procurorul să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului conturate în toate amănunțele în conținutul încheierii, inclusiv și consecințele acestora.

În baza ordonanței Procurorului General al RM, Alexandr Stoianțlo din 03 martie 2020, s-a stabilit competența Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale la examinarea cererii de revizuire înaintată de către condamnatul Platon Veaceslav împotriva hotărârilor judecătorești irevocabile pronunțate în cauza sa de condamnare în baza art. 190 alin. (5) și art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Raileanu din 24 aprilie 2020, a fost admisă cererea condamnatului Platon Veaceslav din 11.09.2019, privind deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal în cauza penală nr. 201670681 (nr. 1-561/2017). S-a dispus deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal în cauza penală nr. 201670681 (nr. 1-561/2017) în privința lui Platon Veaceslav, condamnat prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 20.04.2017, pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal, la pedeapsă definitivă pentru concurs de infracțiuni sub formă de 18 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis, și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în sistemul bancar pe un termen de 5 ani, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18.12.2017 și decizia Curții Supreme de Justiție din 14.11.2018, atât cu privire la latura penală cât și cu privire la latura civilă, pe motiv că au fost stabilite alte circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu alte circumstanțe dovedesc că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat.

Prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1rh-18/2020 din 14 iunie 2021, s-a achitat Platon Veaceslav, învinuit în baza art. 190 alin. (5) și art. 243 alin.(3) lit. b) din Codul penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, ca urmare a renunțării integrale a procurorului de la învinuire. S-a considerat Platon Veaceslav, reabilitat. S-a obligat organul de urmărire penală, să continue urmărirea penală pentru identificarea făptuitorului/rilor.

Împotriva sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1rh-18/2020 din 14 iunie 2021 au fost înaintate două cereri de apel, și anume:

i) **Cererea de apel a SRL "Grand Group" depusă la 30 iunie 2021**, prin care solicită admiterea prezentei cereri de apel, casarea sentinței nr.1rh-18/2020 din 14.06.2021, rejudecarea cauzei de către instanța a cărei

hotărâre a fost anulată precum și casarea încheierii instanței de fond prin care SRL "Grand Group" a fost respinsă cererea de recunoaștere în calitate de parte civilă în procesul penal.

ii) **Cererea de apel a Ministerului Finanțelor a Republicii Moldova depusă la 01 octombrie 2021**, prin care se solicită constatarea, prin prisma art. 403 alin. (1) din Codul de procedură penală că, cererea de apel a fost depusă în termen, admiterea cererii de apel, casarea sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 14.06.2021 și dispunerea rejudecării cauzei de către prima instanță. În argumentarea poziției sale, reiterând dispozițiile art. art. 402, 403, 405 din Codul de procedură penală, indică, că sentința contestată lezează interesele Ministerului Finanțelor, nefiind examinată acțiunea civilă în partea prejudiciului pretins în această cauză penală. Consideră că, examinarea cauzei în ordine de revizuire urma să aibă loc cu atragerea în proces a Ministerul Finanțelor în calitate de reclamant ca parte vătămată și parte civilă.

La 15 februarie 2024, SA "Banca de Economii" în proces de lichidare a formulat cerere de alăturare la apelul depus de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, prin care solicită admiterea spre examinare a prezentei cererii de alăturare la apelul declarat de către Ministerul Finanțelor, admiterea apelului declarat de către Ministerul Finanțelor, repunerea în termen a apelului declarat de către Ministerul Finanțelor, admiterea cererii de apel, casarea sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 14.06.2021 și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

La data de 20 februarie 2025, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a depus cerere privind recunoașterea în calitate de parte civilă, prin care, în conformitate cu art.61 alin.(2), art.219 alin.(1) și art.221 alin.(1)-(3) din Codul de procedură penală, solicită recunoașterea Ministerului Finanțelor în calitate de parte civilă în cadrul prezentei cauze penale (nr.1a-1551/21) cu valoarea pretențiilor în sumă de 869 224 839,76 lei și a dobânzii de 5,0 anual din valoarea pretențiilor, care se achită din bugetul de stat către Banca Națională a Moldovei în baza garanțiilor de stat. Tot la aceeași dată, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a depus cerere privind recunoașterea în calitate de parte vătămată, prin care în conformitate cu alin. (1)-(2) art.59, alin. (2) art.323 și art.413 din Codul de procedură penală, solicită recunoașterea Ministerului Finanțelor în calitate de parte vătămată în cadrul prezentei cauze penale (nr.1a-1551/21).

La 20 februarie 2025, avocatul Bernaz Alexandru, care apără drepturile și interesele lui Platon Veaceslav a formulat o cerere cu privire la respingerea apelului depus de Ministerul Finanțelor ca inadmisibil și tardiv, invocând că, sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 14 iunie 2021 a devenit definitivă și irevocabilă, iar apelul Ministerului Finanțelor urmează să fie declarat inadmisibil și depus peste termen, în lipsa întrunirilor prevederilor expres prevăzute de art. 403 din Codul de procedură penală.

IV.EXPUNEREA PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Potrivit art. 1 alin.(3) din Constituția Republicii Moldova, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

Potrivit dispozițiilor art.402 alin.(1) din Codul de procedură penală: „*termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel*".

Distinct dispozițiile art.403 alin.(1) din Codul de procedură penală atestă că: „*apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale*, în mod similar și potrivit art.404 alin.(1) din Codul de procedură penală: "*Participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței, poate declara apel și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale*".

Potrivit art.230 alin.(2)-(3) din Codul de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Dacă o măsură procesuală nu poate fi luată decât pe un termen prevăzut de lege, expirarea acestuia impune încetarea efectului acestei măsuri.

În aceste condiții autorii sesizării solicită verificarea constituționalității faptului dacă termenii stabiliți în art. 402 alin.(1) din Codul de procedură penală pot fi prelungiți în condițiile art. 403 alin.(1) și art. 404 alin.(1) a CPP, pentru alte motive decât cele expres prevăzute în lege și dacă această decizie ar putea afecta drepturile altei părții din perspectivele securității raporturilor juridice garantate de art. 20 în coraport cu art. 54 din Constituție.

Potrivit HCC 16/2013 (revizuirea hotărârilor judecătorești în temeiul hotărârilor Curții Constituționale para.44-45, Curtea relevă că, potrivit art.114 din Constituție, justiția se înfăptuiește, în numele legii, numai de instanțele judecătorești, instanțe care, conform art.115, sunt Curtea Supremă de Justiție, curțile de apel și judecătoriile. Curțile de apel și Curtea Supremă de Justiție asigură controlul judiciar al hotărârilor pronunțate de instanțele de fond, prin intermediul căilor de atac – apelul și recursul –, modalitatea exercitării cărora este descrisă în codurile de procedură civilă și penală.

Rezumând conținutul art.7 din Constituție, autorii sesizării desprind că a fost instituită o obligație generală, impusă tuturor subiectelor de drept, inclusiv autorității legiuitoare, care trebuie să se asigure că activitatea de legiferare se realizează în limitele și în concordanță cu Legea fundamentală a țării și, totodată, să asigure calitatea legislației. Aceasta întrucât, pentru a respecta legea, ea trebuie cunoscută și înțeleasă, iar pentru a fi înțeleasă, trebuie să fie suficient de precisă și previzibilă, așadar să ofere securitate juridică destinatarilor săi.

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat în jurisprudența sa, în cauza *Marcks împotriva Belgiei, 1979* importanța respectării principiului securității juridice, considerat ca fiind în mod necesar inerent atât dreptului Convenției, cât și dreptului comunitar. În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, acest principiu este consacrat în mod explicit în legătură cu unul dintre drepturile fundamentale reglementate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respectiv dreptul la un proces echitabil. În numeroase alte cauze, de exemplu cauza *Brumărescu împotriva României*, această instanță a statuat că unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care impune, printre altele, ca soluția dată în mod definitiv de către tribunale unui litigiu să nu fie repusă în discuție.

În cauza *Păduraru împotriva României*, Curtea a statuat că „în lipsa unui mecanism care să asigure coerența practicii instanțelor naționale, asemenea divergențe profunde de jurisprudență, ce persistă în timp și țin de un domeniu ce prezintă un mare interes social, sunt de natură să dea naștere unei incertitudini permanente și să diminueze încrederea publicului în sistemul judiciar, care reprezintă una dintre componentele statului de drept.” Funcția de decizie încredințată instanțelor servește tocmai înlăturării îndoielilor ce ar putea rămâne în ceea ce privește interpretarea normelor, ținându-se cont de evoluția practicii cotidiene, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța infracțiunii și rezonabil de previzibil (*S.W. împotriva Regatului Unit*, Hotărârea din 22 noiembrie 1995, seria A nr. 335-B, p. 41, § 36).

Mai mult ca atât potrivit HCC 4/2016 (temei de revizuire a actelor judecătorești), para 57-58, în acest context, Curtea Constituțională reiterează că dreptul de acces la justiție poate implica limitări, inclusiv de ordin procedural, cu condiția ca acestea să fie rezonabile și proporționale cu scopul urmărit. Curtea menționează că dreptul de acces la un tribunal acoperă și dreptul de a introduce apel sau recurs, în măsura în care astfel de căi de atac sunt reglementate de legislația națională. Aceasta nu înseamnă că accesul liber la justiție trebuie asigurat la toate instanțele judecătorești și la toate căile de atac, deoarece competența și căile de atac sunt stabilite exclusiv de legiuitor, care poate institui reguli speciale, având în vedere situații deosebite.

Prin urmare, reiterând conținutul termenului stabilit de art.402 alin.(1) din Codul de procedură penală la dispozițiile art. 20 în coroborare cu art. 54 din Constituție în mod concert asupra principiului securității raportului juridic, autorii excepției solicită verificarea constituționalității termenilor căii de atac apel și anume dacă acești termeni pot fi extinși pentru alte motive decât cele prevăzute de lege în coraport cu dispozițiilor art.403 alin.(1) din Codul de procedură penală și dispozițiile art.404 alin.(1) din Codul de procedură penală, în perspectiva normelor constituționale indicate supra, ori o astfel de reglementare prevăzută, poate afecta și alte părți interesate, creând un dezechilibru juridic între inculpat, persoana vătămată și terți vătămați, contrar principiului egalității de tratament juridic.

În contextul jurisprudenței Curții Constituționale (ex. HCC 24/2011, HCC 14/2012, HCC 32/2016), prin care s-a stabilit că normele de procedură trebuie să fie clare, previzibile și să nu creeze incertitudini ce pot împiedica accesul efectiv la justiție, iar potrivit principiilor reținute în HCC 17/2013, HCC 31/2013, HCC

5/2014, orice limitare a exercitării căilor de atac trebuie să fie proporțională și să nu conducă la o restrângere excesivă a drepturilor unei părți.

În ansamblu, problema diferită examinării vizează și importanța echității procesului penal, ori potrivit Deciziei Curții Constituționale Nr.112 din 08.09.2022, (excepția de neconstituționalitate a art.279/1 alin.(2) CPP, disjungerea cauzelor penale), para.16-17, *”Criticând norma contestată, autorul excepției și-a exprimat dezacordul cu disjungerea cauzei penale de către procuror la faza de urmărire penală. Curtea constată că, la faza de urmărire penală, ordonanța de disjungere a cauzei penale era susceptibilă de contestare în fața judecătorului de instrucție (articolul 313 din Codul de procedură penală). La faza judecării cauzei penale în fond, ordonanța procurorului de disjungere a cauzei penale a devenit irevocabilă, iar instanța de judecată nu poate examina în mod separat legalitatea acesteia. Cu toate acestea, de vreme ce instanța de judecată trebuie să se asigure că a fost respectată echitatea în ansamblu a procesului penal, Curtea admite că norma contestată ar putea fi aplicată. Instanța ar putea verifica dacă prin disjungerea cauzei penale nu a fost afectat caracterul deplin, obiectiv și echitabil al procesului penal”*, prin urmare standardul echității garantat de CEDO ar putea fi afectat prin limitarea exercitării căilor de atac de către alte părți interesate ori potrivit para.52 a Hotărârii Nr.14 din 08.08.2023, (privind excepția unor prevederi din Legea cu privire la secretul de stat nr. 245 din 27 noiembrie 2008 și a unor prevederi din Regulamentul cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și al altor persoane juridice, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 1176 din 22 decembrie 2010) atestă că: *„Curtea va analiza dacă norma contestată respectă principiile constituționale interpretate în concordanță cu standardele care pot fi deduse din Convenție, prin prisma jurisprudenței Curții Europene. Una dintre funcțiile Curții Europene a Drepturilor Omului, interpretul autentic al Convenției Europene, constă în stabilirea unui nivel minim de protecție a drepturilor fundamentale care trebuie garantat în toate statele membre ale Convenției. Curtea Europeană a explicat consecințele acestei funcții în hotărârea Soering v. Regatul Unit, 7 iulie 1989, § 87: [...] obiectul și scopul Convenției, ca instrument pentru protecția ființelor umane, reclamă ca prevederile sale să fie interpretate și aplicate astfel încât să-i facă garanțiile practice și efective... Mai mult, orice interpretare a drepturilor și a libertăților garantate trebuie să fie conformă cu „spiritul general al Convenției, ca instrument conceput să mențină și să promoveze idealurile și valorile unei societăți democratice”*.

Distinct, autorii sesizării solicită verificarea controlului de constituționalitate sub aspectul omisiunii legislative dacă pot fi aplicate aceleași reguli de repunere în termen sau de extindere a termenilor din dispozițiile art.403 alin.(1) și art.404 alin.(1) din Codul de procedură penală, atât în cazul unei entități publice cât și în cazul unei entități private.

Drept urmare a constatărilor supra, autorii sesizării solicită verificarea constituționalității faptului **dacă termenii stabiliți în art. 402 alin.(1) din Codul de procedură penală pot fi prelungiți în condițiile art. 403 alin.(1) și art. 404 alin.(1) a CPP, pentru alte motive decât cele expres prevăzute în lege și dacă această decizie ar putea afecta drepturile altei părți din perspectivele securității raporturilor juridice garantate de art. 20 în coraport cu art. 54 din Constituție.**

II.

Prin apelul formulat de Ministerul Finanțelor a Republicii Moldova depus la 01 octombrie 2021, se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 14.06.2021 și dispunerea rejudecării cauzei de către prima instanță.

În această ordine de idei, autorii sesizării atestă că dispoziția art. 415 alin. alin. (1) pct. 3) din Codul de procedură penală, stabilește că *”Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată numai în cazul când nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, i-a fost încălcat dreptul la apărare sau au fost încălcate prevederile art.30, 33–35. Trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă o singură dată”*.

În aceste condiții autorii sesizării solicită verificarea constituționalității faptului **dacă remiterea cauzei la rejudecare doar pe motivul afectării drepturilor inculpatului, nu afectează drepturile altor părți din perspectivele respectării art. 26 coroborat cu art.54 și art.119 din Constituție.**

Condițiile rejudecării desprinse din art. 415 alin. (1) pct. 3) din Codul de procedură penală, fiind în contradicție cu dispozițiile constituționale cuprinse în art.16 privind egalitatea în drepturi, art.20 privind

accesul liber la justiție, art.26 privind dreptul la apărare, art.54 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art.119 privind exercitarea căilor de atac, deoarece prin lipsa unei asemenea împuterniciri, partea vătămată este pusă în condiții inegale în raport cu alți participanți la procesul penal.

Un principiu de bază al statului de drept este principiul universalității drepturilor și libertăților consacrate prin Constituție și prin alte legi și al obligațiilor prevăzute de acestea (art.15 din Constituție).

Potrivit art.59 alin.(1) din Codul de procedură penală, parte vătămată este considerată persoana fizică careia i s-a cauzat prin infracțiune un prejudiciu moral, fizic sau material, recunoscută în această calitate, conform legii, cu acordul victimei. Minorul cărui i s-a cauzat prejudiciu prin infracțiune va fi considerat parte vătămată fără acordul său.

În Recomandarea nr.(85) 11 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei cu privire la poziția victimei în cadrul dreptului penal și procedurii penale, adoptată la 28.06.1985, se subliniază că funcția de bază a justiției penale trebuie să fie soluționarea cererilor victimelor și apărarea intereselor acestora, victima trebuie să dispună de dreptul de a cere organelor competente reexaminarea deciziei privind neurmărirea penală sau de dreptul de a iniția urmărirea individuală.

Potrivit definiției expuse în pct.29) art.6 din Codul de procedură penală, parte în proces sînt persoane care în procesul penal exercită funcții de acuzare sau apărare în baza egalității în drepturi și a principiului contradictorialității.

Art.24 din Codul de procedură penală stipulează că părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane

Art.20 din Constituție stipulează că orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Codul de procedură penală, de asemenea, prevede, în alin.(1) art.19, că orice persoană are dreptul la examinarea și soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță independentă, imparțială, legal constituită, care va acționa în conformitate cu Codul.

Autorii sesizării atestă că limitarea dreptul unor părți în procesul penal de a solicita rejudecarea în condițiile art.415 alin.(1) pct.3) din Codul de procedură penală încalcă principiul constituțional al dreptului la apărare, totodată în condițiile remiterea cauzei la rejudecare doar pe motivul afectării drepturilor inculpatului pot fi afectate drepturile altor părți din perspectivele respectării securității raportului juridic.

Prevederile alin.(2) al art.54 din Constituție nu admit restrângerea drepturilor proclamate în art.20- 24 din Constituție. Prin urmare, așa cum stipulează art.20 din Constituție, nici o lege nu poate îngreuna accesul persoanei la justiție, fie persoană fizică sau juridică, fie inculpat sau parte vătămată.

Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale admite stabilirea prin legislația internă a limitărilor dreptului de acces la o instanță judiciară cu condiția ca limitările să nu afecteze dreptul în substanța sa, să urmărească un scop legitim, să existe un raport de proporționalitate între măsurile restrictive și scopul urmărit.

Totodată autorii sesizării atestă că, HCC 10/2015 (*examinarea recursului în procedura contravențională*), para.59 indică că: „*restituirea cauzei pentru rejudecare, în sine, nu constituie o încălcare a articolului 119 din Constituție. Or, așa cum s-a arătat supra, legiuitorul dispune de o marjă largă de apreciere în determinarea exercitării dreptului stabilit de articolul 2 al Protocolului nr.7 la Convenția Europeană*”, totodată potrivit para.61 indică că: „*totuși, prin analogie cu exercitarea dreptului de acces la un tribunal, limitările dreptului garantat de articolul 2 paragraful 1 din Protocolul nr. 7 “trebuie să urmărească un scop legitim și să nu fie de natură a atinge însăși substanța acestui drept” (a se vedea cauza X vs. Norvegia, 26 octombrie 1995)*”.

Drept urmare, urmează a fi supus verificării constituționalității dispoziția art. 415 alin. alin. (1) pct. 3) din Codul de procedură penală, și anume dacă remiterea cauzei la rejudecare doar pe motivul afectării drepturilor inculpatului, nu afectează drepturile altor părți din perspectivele respectării art. 26 coroborat cu art.54 și art.119 din Constituție.

Prevederile relevante ale Constituției (M.O., 1994, nr. 1) sunt următoarele:

Articolul 20
Accesul liber la justiție

- (1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
- (2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 26
Dreptul la apărare

- (1) Dreptul la apărare este garantat.
- (2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.
- (3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.
- (4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

Articolul 54
Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

- (1) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Articolul 119
Folosirea căilor de atac

- (1) Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.

Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, modificat prin LP35 din 13.03.25, MO143/19.03.25 art.139; în vigoare 19.06.25, sunt următoarele:

Articolul 404.
Apelul peste termen

- (1) Participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței, poate declara apel și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încesării despăgubirilor materiale.
- (2) Apelul declarat peste termen nu suspendă executarea sentinței.
- (3) Instanța de apel poate suspenda executarea sentinței atacate.

Articolul 415.
Decizia instanței de apel

- (1) Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii:
 - 1) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă:
 - a) apelul a fost depus peste termen, cu excepția cazurilor prevăzute în art.402;
 - b) apelul este inadmisibil;
 - c) apelul este nefondat;
 - 2) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.
 - 3) admite apelul, casează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată numai în cazul când nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, i-a fost încălcat dreptul la apărare sau au fost încălcate prevederile art. 30, 33–35. Trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă o singură dată.

(2) Sentința poate fi casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau latura civilă, dacă aceasta nu împiedică soluționarea justă a cauzei.

(2¹) Judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinutului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

(3) Decizia instanței de apel este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării.

(4) Decizia cu privire la dispunerea rejudecării cauzei de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată este irevocabilă.

Prevederile relevante ale Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, amendată prin protocoalele adiționale la această convenție (încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XIII din 24 iulie 1997), sunt următoarele:

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

”Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției. [...]”

V. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Declararea neconstituționalității sintagmei ”*dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale*” din art.404 alin.(1) și art. 415 alin. (1) pct.3 din Codul de procedură penală, care prevede că, ”*casează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată numai în cazul când nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, i-a fost încălcat dreptul la apărare sau au fost încălcate prevederile art.30, 33-35*”.

VI. LISTA DOCUMENTELOR

1. Copia sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1rh-18/2020 din 14 iunie 2021.
2. Copia apelului declarat de Ministerul Finanțelor Republicii Moldova.
3. Copia apelului declarat de SRL ”Grand Group”.

VII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declarăm pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Cu respect,

Judecătorii din cadrul Colegiului Penal din cadrul Curții de Apel Centru
Chiroșca Igor

Schibin Vladislav

Băbălău Denis

ÎN C H E I E R E

10 iulie 2025

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată
Judecători

Chiroșca Igor
Schibin Veaceslav și Băbălău Denis

examinând din oficiu, chestiunea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cadrul judecării, în ordine de apel, a cauzei penale de învinuire a lui Platon Veaceslav de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 190 alin. (5), 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal,

C O N S T A T Ă :

1. În procedura Curții de Apel Centru se află în proces de examinare cauza penală de învinuirea lui P. V. de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 190 alin. (5), 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal.

2. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 20.04.2017, Platon Veaceslav a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) din Codul penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 13 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în sistemul bancar pe un termen de 5 ani și art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani. În temeiul art. 84 alin. (1) din Codul penal, s-a stabilit lui Platon Veaceslav pedeapsa definitivă pentru concurs real de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, sub formă de închisoare pe un termen de 18 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis, precum și pedeapsă complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții în sistemul bancar pe un termen de 5 ani.

3. Prin aceeași sentință, s-a dispus încasarea de la Platon Veaceslav în folosul părții civile „Banca de Economii” SA, pe contul de acumulare a mijloacelor financiare nr. _____, mijloace financiare în valoarea prejudiciului cauzat prin infracțiune în sumă de 869 224 839,76 (opt sute șazeci și nouă milioane două sute douăzeci și patru mii opt sute treizeci și nouă) lei MDL și 76 bani, din valoarea bunurilor ce aparțin inculpatului. S-a încasat de la Platon Veaceslav în beneficiul Procuraturii Generale suma de 85810 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. S-a încasat de la Platon Veaceslav în beneficiul Centrului Național Anticorupție suma de 217758 lei 08 bani cu titlu de cheltuieli de judecată

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 18.12.2017, s-au respins cererile de apel declarate de procurorul în Procuratura Anticorupție, Andrei Băieșu, de reprezentantul CA "Alliance Insurance Group" SA, de reprezentantul CIA "Asito", de reprezentantul "Moldasig" SA, de reprezentantul BC "Moldinconbank", de avocatul Alexandr Bodnariuc în interesele lui Platon Artiom și Platon Egor, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 20.04.2017 ca nefondate. Cererea CNPF în susținerea apelurilor declarate de reprezentantul CA "Alliance Insurance Group" SA și reprezentantul CIA "Asito" s-a respins ca fiind inadmisibilă. S-au admis apelurile înaintate de avocații Ion Crețu, Vasile Rîhlea, Valeriu Pleșca în interesele inculpatului Platon Veaceslav, și apelul inculpatului Platon Veaceslav, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 20.04.2017, care s-a casat parțial, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) din Codul de procedură penală în

partea încasării mijloacelor financiare, încasării din bunurile imobile ale companiilor de asigurări, precum și a cheltuielilor de judecată, pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: cheltuielile de judecată privind încasarea de la Platon Veaceslav în beneficiul Procuraturii Generale suma de 85810 lei și în beneficiul Centrului Național Anticorupție suma de 217758 lei 08 bani, se trec în contul statului. În rest, sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 20.04.2017 s-a menținut.

5. Prin decizia Colegiului Penal Curții Supreme de Justiție din 14.11.2018, recursurile înaintate de procurorii în Procuratura Anticorupție, Baeșu Andrei și Gavrilița Vitalie, lichidatorul "Băncii de Economii" în proces de lichidare, Olaru Grigore, președintele Comitetului de conducere al BC "Moldinconbank" SA, Cincilei Aureliu, inculpatul Platon Veaceslav, avocatul Leanca Liliana în interesele lui Uzun Maria, avocatul Rudenco Eduard în interesele inculpatului Platon Veaceslav, avocatul Bernaz Alexandru în interesele inculpatului Platon Veaceslav, avocatul Pleșca Valeriu în interesele inculpatului Platon Veaceslav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 18 decembrie 2017 și încheierilor pronunțate de Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală în privința lui Platon Veaceslav au fost recunoscute ca inadmisibile, ca rezultat sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 20.04.2017 devenind irevocabilă.

6. Prin decizia Colegiului Penal Lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07.05.2020, recursurile în anulare declarate de avocații Bernaz Alexandru și Rudenco Eduard în numele condamnatului Platon Veaceslav, avocatului Bodnariuc Alexandr în numele persoanelor interesate Platon Egor și Platon Artiom, argumentele suplimentare la recursurile în anulare înaintate de condamnatul Platon Veaceslav împotriva Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 14 noiembrie 2018 în cauza penală în privința lui Platon Veaceslav Nicolae, au fost respinse ca inadmisibile, cu menținerea hotărârii atacate.

7. La 12.09.2019, condamnatul Platon Veaceslav a formulat în adresa Procurorului General Interimar, Dumitru Robu, cerere privind deschiderea procedurii de revizuire a sentinței irevocabile a Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 20.04.2017.

8. Prin ordonanța procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul principal, Artur Lupașco din 20.11.2019, s-a refuzat deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal pe cauza penală nr. 2016970681 (dosar penal nr. 1-561/2017) în privința condamnatului Platon Veaceslav.

9. Prin încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana) din 09.01.2020, s-a admis plângerea depusă de către Platon Veaceslav, înaintată în temeiul art. 313 din Codul de procedură penală, împotriva ordonanței procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul principal, Artur Lupașco din 20.11.2019, privind refuzul în deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal nr. 2016970681 (dosar penal nr. 1-561/2017). S-a declarat nulitatea ordonanței procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul principal, Artur Lupașco din 20.11.2019 și s-a obligat procurorul să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului conturate în toate amănuntele în conținutul încheierii, inclusiv și consecințele acestora.

10. În baza ordonanței Procurorului General al RM, Alexandr Stoianglo din 03 martie 2020, s-a stabilit competența Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale la examinarea cererii de revizuire înaintată de către condamnatul Platon Veaceslav împotriva hotărârilor judecătorești irevocabile pronunțate în cauza sa de condamnare în baza art. 190 alin. (5) și art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal.

11. Prin ordonanța procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Raileanu din 24 aprilie 2020, a fost admisă cererea condamnatului Platon Veaceslav din 11.09.2019, privind deschiderea procedurii de revizuire a

procesului penal în cauza penală nr. 201670681 (nr. 1-561/2017). S-a dispus deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal în cauza penală nr. 201670681 (nr. 1-561/2017) în privința lui Platon Veaceslav, condamnat prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 20.04.2017, pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal, la pedeapsă definitivă pentru concurs de infracțiuni sub formă de 18 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis, și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în sistemul bancar pe un termen de 5 ani, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din n18.12.2017 și decizia Curții Supreme de Justiție din 14.11.2018, atât cu privire la latura penală cât și cu privire la latura civilă, pe motiv că au fost stabilite alte circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu alte circumstanțe dovedesc că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat.

12. Prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1rh-18/2020 din 14 iunie 2021, s-a achitat Platon Veaceslav, învinuit în baza art. 190 alin. (5) și art. 243 alin.(3) lit. b) din Codul penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, ca urmare a renunțării integrale a procurorului de la învinuire. S-a considerat Platon Veaceslav, reabilitat. S-a obligat organul de urmărire penală, să continue urmărirea penală pentru identificarea făptuitorului/rilor.

13. Împotriva sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1rh-18/2020 din 14 iunie 2021 au fost înaintate două cereri de apel, și anume: *i*) Cererea de apel a SRL "Grand Group" depusă la 30 iunie 2021, prin care solicită admiterea prezentei cereri de apel, casarea sentinței nr. 1rh-18/2020 din 14.06.2021, rejudecarea cauzei de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată precum și casarea încheierii instanței de fond prin care SRL "Grand Group" a fost respinsă cererea de recunoaștere în calitate de parte civilă în procesul penal. *ii*) Cererea de apel a Ministerului Finanțelor a Republicii Moldova depusă la 01 octombrie 2021, prin care se solicită constatarea, prin prisma art. 403 alin. (1) din Codul de procedură penală că, cererea de apel a fost depusă în termen, admiterea cererii de apel, casarea sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 14.06.2021 și dispunerea rejudecării cauzei de către prima instanță. În argumentarea poziției sale, reiterând dispozițiile art. art. 402, 403, 405 din Codul de procedură penală, indică, că sentința contestată lezează interesele Ministerului Finanțelor, nefiind examinată acțiunea civilă în partea prejudiciului pretins în această cauză penală. Consideră că, examinarea cauzei în ordine de revizuire urma să aibă loc cu atragerea în proces a Ministerul Finanțelor în calitate de reclamant ca parte vătămată și parte civilă.

14. Pe parcursul examinării cauzei penale în ordine de apel, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a depus cerere privind recunoașterea în calitate de parte civilă, prin care, în conformitate cu art.61 alin.(2), art.219 alin.(1) și art.221 alin.(1)-(3) din Codul de procedură penală, solicită recunoașterea Ministerului Finanțelor în calitate de parte civilă în cadrul prezentei cauze penale (nr.1a-1551/21) cu valoarea pretențiilor în sumă de 869 224 839,76 lei și a dobânzii anual din valoarea pretențiilor, care se achită din bugetul de stat către Banca Națională a Moldovei în baza garanțiilor de stat. Tot la aceeași dată, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a depus cerere privind recunoașterea în calitate de parte vătămată, prin care în conformitate cu alin. (1)-(2) art.59, alin. (2) art.323 și art.413 din Codul de procedură penală, solicită recunoașterea Ministerului Finanțelor în calitate de parte vătămată în cadrul prezentei cauze penale (nr.1a-1551/21).

15. La 20 februarie 2025, avocatul Bernaz Alexandru, care apără drepturile și interesele lui Platon Veaceslav a formulat o cerere cu privire la respingerea apelului depus de Ministerul Finanțelor ca inadmisibil și tardiv, invocând că, sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 14 iunie 2021 a devenit definitivă și irevocabilă, iar apelul Ministerului Finanțelor urmează să fie declarat inadmisibil și depus peste termen, în lipsa întrunirilor prevederilor expres

prevăzute de art. 403 din Codul de procedură penală.

16. Studiind materialele dosarului, instanța de apel consideră oportun ridicarea excepției de neconstituționalitate ale unor prevederi stabilite de art.403 alin.(1), 404 alin.(1) și art. 415 alin. (3) din Codul de procedură penală, cu formularea unei sesizări în acest sens, din următoarele considerente.

17. Potrivit art. 53 alin. (1) din Constituția RM, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei. Alin (2) al aceluiași articol prevede că statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.

18. În conformitate cu art. 7 alin. (3) din Codul de procedură penală, dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

19. Conform art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituția RM, Curtea Constituțională rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

20. Prin Hotărârea Curții Constituționale RM nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) s-a examinat sesizarea depusă la Curtea Constituțională la 9 decembrie 2015, în temeiul articolelor 135 alin. (1) lit. b) din Constituție, 25 lit. d) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. d) din Codul jurisdicției constituționale, de către Curtea Supremă de Justiție, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituția Republicii Moldova hotărând:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

- (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

- (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

- (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către

judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

21. Conform art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

22. Instanța de apel, verificând întrunirea condițiilor invocate în Hotărârea Curții Constituționale RM nr. 2 din 09.02.2016, a ajuns la concluzia cu privire la sesizarea Curții Constituționale referitor la verificarea constituționalității unor prevederi stabilite în art.403 alin.(1), 404 alin.(1) și art. 415 alin. (3) din Codul de procedură penală, fără suspendarea procesului penal în temeiul art. 7 alin. (3) din Codul de procedură penală.

23. În baza celor expuse, în conformitate cu prevederile art. 7, 342 din Codul de procedură penală, art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția RM, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

DISPUNE:

Se sesizează Curtea Constituțională cu privire la realizarea controlului constituționalității unor prevederi stabilite în art.403 alin.(1), 404 alin.(1) și art. 415 alin. (3) din Codul de procedură penală, în raport cu prevederile art. art. 20, 26, 54 și 119 din Constituția Republicii Moldova.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței

Chiroșca Igor

Judecător

Schibin Vladislav

Judecător

Băbălău Denis